

PERIODE 1

**Van de val tot de
menswording van Christus**

Mijn eerste taak is om te laten zien hoe het werk van de verlossing wordt uitgevoerd vanaf de val van de mens tot de menswording van Christus, onder het eerste voorstel, namelijk:

Dat het tijdvak vanaf de val van de mens tot de menswording van Christus diende om dingen uit te voeren die voorlopers en voorproeven waren van de komst van Christus en het bewerken van de verlossing. Deze dingen waren een voorbereiding daarvoor.

De grote werken van God in de wereld gedurende dit gehele tijdvak dienden alle als voorbereiding daartoe. Er waren veel grote veranderingen en revoluties in de wereld en deze waren alleen maar het draaien van de raderen van de voorzienigheid in dit opzicht. Ze baanden de weg voor de komst van Christus en voor wat Hij in de wereld zou doen. Ze wezen alle daarheen en kwamen daarop uit. Daartoe strekten in het bijzonder de grote werken van God jegens Zijn Kerk. Voor de komst van Christus was de Kerk onder verschillende bedelingen van voorzienigheid en in heel verschillende omstandigheden. Maar al deze bedelingen waren bedoeld om de weg te bereiden voor Zijn komst. Gedurende deze hele periode bewerkte God het heil voor de zielen van mensen, hoewel hun aantal maar gering was in vergelijking met de tijd daarna. Al dit heil was als het ware een voorschot. Alle zielen die werden gered voordat Christus kwam, waren als het ware slechts een voorsmaak van de toekomstige oogst.

God bewerkte veel minder heil en verlossing voor Zijn Kerk en volk voordat Christus kwam. Deze reddingen waren slechts afbeeldingen en voorlopers van het grote heil dat Christus zou teweegbrengen bij Zijn komst. God openbaarde Zichzelf in het verleden van tijd tot tijd, van de val van de mens tot de komst van Christus. In dat tijdvak genoot de Kerk het licht van de goddelijke openbaring, ofwel Gods Woord. Zij hadden in zekere mate het licht van het Evangelie. Al deze openbaringen waren slechts voorlopers en voorproeven van het grote licht dat Hij zou brengen, Die kwam als het Licht der wereld. Dat gehele tijdvak was als het ware de nachttijd, waarin de Kerk van God niet geheel zonder licht was. Het was als bij het licht van de maan en de sterren die we 's nachts hebben; een schemerig licht in vergelijking met het licht van de zon en gemengd met veel duisternis. Het had geen heerlijkheid in vergelijking met de uitnemende heerlijkheid (2 Kor. 3:10). De Kerk had inderdaad het licht van de zon,

maar het was slechts de weerkaatsing van de maan en de sterren. Al die tijd was de Kerk een minderheid. Dit is wat de apostel duidelijk leert in Galaten 4:1-3: ‘Doch ik zeg, zo lange tijd als de erfgenaam een kind is, zo verschilt hij niets van een dienstknecht, hoewel hij een heer is van alles; maar hij is onder voogden en verzorgers, tot de tijd van de vader tevoren gesteld. Alzo wij ook, toen wij kinderen waren, zo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld.’

Maar hier, om nog grotere duidelijkheid en onderscheid te geven, wil ik deze periode, vanaf de val van de mens tot de komst van Christus, onderverdelen in zes kleinere perioden of delen:

1. Vanaf de zondeval tot de zondvloed.
2. Vanaf de zondvloed tot de roeping van Abraham.
3. Vanaf Abraham tot Mozes.
4. Vanaf Mozes tot David.
5. Vanaf David tot de ballingschap in Babel.
6. Vanaf de ballingschap tot de menswording van Christus.

VAN DE VAL TOT DE ZONDVLOED

Deze periode was het verst verwijderd van de menswording van Christus. Nochtans was de uitvoering van dit grote werk begonnen. Toen is een begin gemaakt met dit heerlijke gebouw, dat niet eerder voltooid zal zijn dan aan het einde van de wereld. Dat wil ik nu laten zien. Daartoe wil ik het volgende opmerken:

1. Zodra de mens viel, begon Christus met Zijn werk als Middelaar. Het was toen dat Christus voor het eerst het werk en ambt van Middelaar op Zich nam. Hij had dat aangenomen voordat de wereld was gemaakt. Hij had van alle eeuwigheid Zich aan de Vader verbonden om als Middelaar van de mensen te verschijnen als de gelegenheid zich daartoe voordeed. Maar nu was de tijd gekomen. Toen de mens viel, kwam die gelegenheid. Toen is Christus, zonder verder uitstel, Zijn werk begonnen en heeft Hij dat ambt op Zich genomen waaraan Hij Zich van alle eeuwigheid had verbonden. Zo gauw de mens viel, bekleedde Christus Zich als de Zoon van God met de eigenschap van Middelaar en toonde Hij Zich aldus aan de Vader. Hij trad onmiddellijk tussen een heilige, oneindige, beledigde Majesteit en een krenkend mensdom. En Zijn tussenkomst werd aanvaard. Zo werd voorkomen dat de toorn ontstak in de volle uitwerking van die onvoorstelbare vloek die het mensdom over zich had gehaald.

Het is duidelijk dat Christus Zijn ambt als Middelaar tussen God en de mens opnam zodra de mens viel, want onmiddellijk werd er barmhartigheid jegens de mens uitgeoefend. Daar was barmhartigheid in de

verdraagzaamheid van God dat Hij hen niet vernietigde, zoals Hij met de engelen deed toen die vielen. Maar er wordt geen barmhartigheid bewezen aan gevallen mensen dan door een Middelaar. Als God niet in genade de satan had weerhouden, had hij onmiddellijk zijn prooi met zich meegetrokken. Christus begon Zijn werk als Voorspreker zodra de mens viel. Er wordt geen barmhartigheid aan mensen bewezen dan alleen door de voorspraak van Christus. Christus had nu Zijn werk aanvaard waarmee Hij gedurende al de tijden van de wereld zou doorgaan. Van die dag af heeft Christus het op Zich genomen om te zorgen voor de gemeente van de uitverkorenen. Hij nam de zorg voor de gevallen mens op Zich in de uitoefening van al Zijn ambten. Vanaf dat moment begon Hij de mensen te onderwijzen in Zijn ambt als Profeet. Ook begon Hij te bemiddelen voor gevallen mensen in Zijn ambt als Priester. Hij nam als het ware de zorg en de last van de regering van de Kerk op Zich en van de wereld van het mensdom, van die dag af. Vanaf dat moment nam Hij de verdediging van de uitverkoren Kerk tegen al haar vijanden op Zich. Wanneer satan, de grote vijand, de mens had overwonnen en omvergeworpen, werd het werk van het weerstaan en overwinnen aan Christus toebedeeld. Van toen af aan ondernam Hij het om die listige en machtige tegenstander te besturen. Hij werd benoemd als Kapitein van het heir des Heeren, als overste Leidsman van hun zaligheid. Hij handelde voortaan altijd als zodanig. Als zodanig is Hij van tijd tot tijd verschenen en zal Hij dat blijven doen tot aan het einde van de wereld. Van toen af aan is deze benedenwereld, met alle zorgen van dien, als het ware neergekomen op de Zoon van God. Toen de mens zondigde, wilde God de Vader niet meer rechtstreeks met de mens van doen hebben. Hij wilde geen directe zorg meer hebben van de wereld van het mensdom, die van Hem was afgevallen en tegen Hem in opstand was gekomen. Hij wilde Zich voortaan niet meer bemoeien met de mens dan alleen door een Middelaar, noch in het onderwijzen van mensen, noch in het regeren, of om hun enige weldaden te bewijzen.

Daarom zullen we het bijzondere van de tweede Persoon van de Drie-eenheid begrijpen als we in de heilige geschiedenis lezen wat God van tijd tot tijd voor Zijn Kerk en volk heeft gedaan. Wat Hij tegen hen zei en hoe Hij Zich aan hen openbaarde. Als we lezen dat God na de val van tijd tot tijd verscheen in een zichtbare gedaante of uitwendig

teken van Zijn tegenwoordigheid, moeten we dat gewoonlijk en in het algemeen verstaan als zijnde de tweede Persoon van de Drie-eenheid. Dat kan bewezen worden met Johannes 1:18: 'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard.' Daarom wordt Hij ook wel 'het Beeld van de onzichtbare God' genoemd, volgens Kolossenzen 1:15 (Eng. vert.). Dat geeft aan dat, hoewel God onzichtbaar is, Christus nu Zijn beeld of vertegenwoordiging is, waardoor Hij wordt gezien of waardoor de Kerk van God vaak een vertegenwoordiger van Hem mocht hebben. Dat is niet onzichtbaar geweest, in het bijzonder toen Christus later in menselijke gedaante verscheen.

Ja, niet alleen was deze benedenwereld op Christus neergekomen zodat Hij er de zorg en de regering over kon hebben volgens Zijn verlossingsplan. Maar in zekere zin gold dat voor het ganze heelal. Vanaf die tijd waren de engelen Hem gegeven om Hem in Zijn ambt van Middelaar onderworpen te zijn en gediensstige geesten in deze zaak te zijn. Dat zijn ze vanaf die tijd geweest. Dat wordt duidelijk uit de geschiedenis van de Schriften, waarin van tijd tot tijd verslag wordt gedaan van hun handelingen als gediensstige geesten in de zaken van de Kerk van Christus.

Daarom mogen we veronderstellen dat het in de hemel onder de engelen onmiddellijk na de val van de mens bekendgemaakt is dat God een plan van verlossing had inzake de gevallen mens. En dat Christus nu het ambt en het werk als Middelaar tussen God en mensen op Zich had genomen, zodat zij konden weten wat ze voortaan hadden te doen, namelijk: dienstbaar te zijn aan Christus in dit ambt. Dat Christus in dat ambt en voortaan als Godmens en Middelaar plechtig verheven en ingehuldigd is als de Koning van de hemel. Voortaan zal Hij als Godmens en Middelaar het licht, als het ware de Zon van de hemel, zijn, overeenkomstig Openbaring 21:23: 'En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars.' Zo was deze openbaring, onder de engelen in de hemel gegeven, dat Christus Zijn ambt als Middelaar tussen God en de mensen op Zich had genomen, als het ware het eerste aanbreken van het licht in de hemel. Toen Christus na Zijn lijden naar de hemel opvoer, en plechtig op de troon was ingehuldigd als de Koning van de hemel, rees deze

zon in de hemel; als het Lam Dat het licht is van het nieuwe Jeruzalem. Maar het licht begon al direct na de val aan te breken.

2. Terstond werd het Evangelie voor het eerst op aarde verkondigd: ‘En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen’ (Gen. 3:15). We moeten veronderstellen dat Gods plan om de gevallen mens te verlossen eerst in de hemel is bekendgemaakt, voordat het op aarde werd bekendgemaakt. De zaak van de engelen, als gediensstige geesten van de Middelaar, vereiste dat. Want zo gauw Christus het werk van Middelaar op Zich had genomen, was het nodig dat de engelen onmiddellijk gereed zouden zijn om Hem in dat ambt onderdanig te zijn. Het licht ging dus eerst op in de hemel. Maar snel daarna werd datzelfde ook op aarde bekend. Deze woorden waren een bekendmaking dat er een andere Borg voor de mens was aangesteld, nadat de eerste borg had gefaald. Dit was de eerste openbaring van het verbond der genade. Dit was het eerste aanbreken van het licht van het Evangelie op aarde.

Voor de val genoot deze benedenwereld het daglicht, het licht van de kennis van God, het licht van Zijn heerlijkheid en het licht van Zijn gunst. Maar toen de mens viel, was al dit licht ineens uitgedoofd en viel de wereld terug in totale duisternis. Een slechtere duisternis dan die waarvan we lezen aan het begin van de wereld: ‘De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op de afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren’ (Gen. 1:2). Dit was een duisternis die duizendmaal meer onherstelbaar was dan die. Mens noch engelen konden een uitweg vinden waardoor deze duisternis kon worden verdreven. Deze duisternis kleurde zich het zwartst toen Adam en Eva zagen dat zij naakt waren en vijgenbladeren aan elkaar hechtten. Toen zij de stem van de Heere God hoorden, Die wandelde in de hof, en zich verstopten tussen de bomen van de hof. Toen God hen voor het eerst tot rekenschap riep en tegen Adam zei: ‘Wat is dit, dat gij gedaan hebt? – Hebt gij van die boom gegeten, van welke Ik u gebod dat gij daarvan niet eten zoudt?’ We kunnen wel aannemen dat hun harten toen met schaamte en vrees vervuld waren. Maar deze woorden van God in Genesis 3:15 waren het eerste aanbreken van het licht van het Evangelie na deze duisternis. Na deze akelige duisternis verscheen

nu voor het eerst een schemering van licht, waar het hiervoor zonder een glimp van licht, zonder enige troost of hoop was. Het was een verborgen openbaring van het Evangelie. Het werd niet direct aan Adam en Eva gedaan; het zat in wat God tegen de slang zei. Maar hoewel het veelomvattend was, nam het niet veel tijd in beslag. Dat kan gemakkelijk aangetoond worden.

Hier was een zekere aankondiging van het genadige voornemen van 'het Zaad van de vrouw', die gelijk was aan de eerste schemering van het licht van de oosterzon als de dag aanbreekt. Deze aankondiging van genade werd hun gedaan uit medelijden met hen voor wie God genade had bedacht, net voordat het oordeel over Adam en Eva werd uitgesproken. Zodat ze niet zouden bezwijken onder een oordeel van verdoemenis, zonder iets waarop ze hun hoop konden vestigen. Een van de grote dingen die voorgenomen waren te doen door het werk van de verlossing wordt hier duidelijker dan de rest bekendgemaakt, namelijk dat God Zijn vijanden zal bedwingen onder de voeten van Zijn Zoon. Hiermee werd nu gedreigd. Gods plan hiermee was nu voor het eerst verklaard. Dat was het werk dat Christus nu ondernomen had. Dat zou Hij spoedig beginnen en daarmee zou Hij doorgaan en dat zou Hij volmaakt volbrengen aan het einde van de wereld. Satan had misschien een grote triomf behaald in de val van de mens, alsof hij daarmee het plan van God in het scheppen van de mens en de wereld in het algemeen had verijdeld. Maar in deze woorden geeft God hem duidelijk te verstaan dat hij uiteindelijk niet zal triomferen. Integendeel, er zal over hem een complete overwinning en triomf behaald worden door het Zaad van de vrouw.

De openbaring van het Evangelie in dit vers was het eerste wat Christus in Zijn profetisch ambt deed. U kunt zich nog wel herinneren wat er is gezegd in de eerste van die drie genoemde voorstellen. Dat God, vanaf de val van de mens tot aan de menswording van Christus, die dingen deed die dienden tot voorbereiding van de komst van Christus en de uitwerking van de verlossing; als voorlopers en voorproeven daarvan. Een van de dingen die God in die tijd deed, tot voorbereiding van de komst van Christus in de wereld, was het voorzeggen en beloven ervan. Dat deed Hij van tijd tot tijd, van eeuw tot eeuw, totdat Christus kwam. Dit was de eerste belofte die er ooit van werd gegeven. De eerste voorspelling die er ooit op aarde van was gedaan.

3. Kort hierna werd de gewoonte om offers te brengen ingesteld. Als een onomstotelijk voorbeeld van het offer van Christus, tot Hij zou komen en Zichzelf zou opofferen als een offer aan God. Het brengen van een offer was niet iets wat allereerst door de levitische wet van Mozes was ingesteld. Lang daarvoor maakte het al deel uit van de door God ingestelde dienst van aanbidding, zelfs al vanaf het begin van Gods zichtbare kerk op aarde. We lezen over de patriarchen Abraham, Izak en Jakob dat zij offerden. Voor hen deden Noach en zelfs Abel dat. Dit was een goddelijk bevel, want het hoorde bij de aanbidding van God in Zijn Kerk dat er door geloof werd geofferd. En dat nam Hij aan, als een bewijs dat het naar Zijn instelling gebeurde. Want het offeren hoort niet bij de natuurlijke godsdienst. Het licht van de natuur leert mensen niet dat zij beesten aan God moeten offeren. Als het voor God aangenaam was, moest het wel geschieden door een nadrukkelijk bevel of nadrukkelijke instelling, want voor de wet van de natuur was het niet aangenaam om te zien. God spreekt Zijn afkeur uit over zulke aanbidding naar het voorschrift van mensen, zonder dat Hij het ingesteld heeft. ‘Want de Heere heeft gezegd: Daarom dat dit volk tot Mij nadert met zijn mond en zij Mij met hun lippen eren, doch hun hart verre van Mij doen; en hun vreze, waarmee zij Mij vrezen, mensengeboden zijn, die hun geleerd zijn; daarom, zie, Ik zal voorts wonderlijk handelen met dit volk’, enzovoorts (Jes. 29:13-14). In zo’n dienst, zonder de verzekering van een goddelijke instelling, kan niet in geloof geofferd worden. Want waar geen sprake is van een goddelijke instelling, heeft het geloof geen grond. Daar kan niet geofferd worden in het geloof dat God het aanneemt. Want in hetgeen niet naar Zijn instelling is, of waarvan Hij niet beloofd heeft het te zullen aannemen, hebben mensen geen zekerheid om te hopen dat God het aanneemt. Daarom volgt hieruit dat de gewoonte om God te offeren direct na de val is ingesteld. De Schrift leert ons van Abel in Genesis 4:4: ‘En Abel, die bracht ook van de eerstgeborenen zijner schapen en van hun vet. En de HEERE zag Abel en zijn offer aan.’ Zie ook Hebreëen 11:4. Er is niets in de geschiedenis wat aanleiding geeft om te denken dat deze instelling eerst is gegeven toen Abel zijn offer tot God opofferde. Maar het lijkt alsof Abel slechts een gewoonte volgde die al was ingesteld.

En het is zeer waarschijnlijk dat deze onmiddellijk is ingesteld nadat

God het verbond der genade in Genesis 3:15 had geopenbaard. De gewoonte van het offeren was gegrond op dat verbond en die belofte. Die belofte was de eerste steen die gelegd is voor dit heerlijke gebouw, het werk van de verlossing, dat aan het einde van de wereld voltooid zal worden. De volgende steen die daarop gelegd werd, was de instelling van de offers, als een voorbeeld van het grote offer.

Het volgende waarvan wij lezen, nadat God het vonnis over de slang, de vrouw en de man heeft uitgesproken, is dat God hun rokken van vellen maakte en hun die aantrok. De meeste godgeleerden denken dat dit de huiden van de beesten zijn geweest die toen zijn geslacht en geofferd. Want voor de zondvloed horen we niets over het slachten van beesten om alleen opgeofferd te worden. Voor de zondvloed waren de mensen niet gewoon om het vlees van beesten te eten als hun gewoonlijk voedsel. Het eerste voedsel van de mens in het paradijs, voor de val, was het fruit van de paradijsbomen. Toen de mens na de val uit het paradijs was verdreven, was het kruid van het veld zijn voedsel. 'En gij zult het kruid des velds eten' (Gen. 3:18). Na de zondvloed werd het hem voor het eerst vergund om vlees als dagelijks voedsel te eten. 'Al wat zich roert, dat levend is, zij u tot spijs; Ik heb het u alles gegeven, gelijk het groene kruid' (Gen. 9:3). Het is dus waarschijnlijk dat de huiden waarmee Adam en Eva gekleed werden, de huiden waren van hun offerdieren. Dat God hen daarmee kledde, was een levendige afbeelding van hun bekleed zijn met de gerechtigheid van Christus. Deze kleding hadden zij niet uit eigen hand verkregen, maar het was God Die hun die gaf. Er staat: 'En de HEERE God maakte voor Adam en zijn vrouw rokken van vellen en toog ze hun aan' (Gen. 3:21). Zo is ook de gerechtigheid waarmee onze naakte zielen worden bekleed niet onze gerechtigheid, maar de gerechtigheid die uit God is. Hij alleen bekleedt de naakte zielen.

Onze eerste ouders, die naakt waren, werden gekleed op kosten van leven. Beesten werden geslacht en hun leven werd als een offer aan God overgegeven, om hun kleding te verschaffen om hun naaktheid te bedekken. Zo doet Christus ook, door bedekking voor onze naakte zielen te verschaffen. De huid betekent het leven. 'Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven' (Job 2:4). Dat is: leven voor leven. Onze eerste ouders werden dus bedekt met vellen van offerdieren. Net zoals de tabernakel in de wildernis, die de Kerk

afbeeldde, bedekt was met roodgeverfde ramsvellen. Alsof ze in bloed waren gedoopt, om af te beelden dat de gerechtigheid van Christus tweegebracht zou worden door de smarten van de dood, waarbij Hij Zijn kostbaar bloed zou vergieten.

Eerder hebben we opgemerkt dat het licht dat de Kerk genoot vanaf de val van de mens tot de komst van Christus, gelijk is aan het licht dat we in de nacht genieten. Het is niet het directe licht van de zon, maar een reflectie van de maan en sterren. Dat licht was een voorbode van de komst van Christus, de Zon der gerechtigheid, Die daarna zou opgaan. Dit licht van de Zon der gerechtigheid Die komen zou, verkregen zij voornamelijk op twee manieren. De ene was door de profetieën van de komende Christus, waardoor Zijn komst voorgezegd en beloofd werd. De andere was door de typen en afschaduwingen waardoor Zijn komst en verlossing werden voorgesteld. In de profetieën was het belangrijkste wat gedaan werd om de weg voor Christus te bereiden, begrepen in de belofte waarover we zojuist gesproken hebben. In het andere geval, namelijk door typen en voorboden van de komst van Christus, was de instelling van offers het belangrijkste. Daarover spreken we nu. Zoals de belofte in Genesis 3:15 het eerste gloren van het licht van het Evangelie in de profetieën was na de val, zo is de instelling van de offers de eerste aankondiging ervan in voorbeelden. Het geven van die belofte was hierin het eerste wat na de zondeval werd gedaan met het oog op het profetische ambt van Christus. De instelling van de offers was het eerste waarvan we na de zondeval lezen waardoor Christus Zich in het bijzonder in Zijn priesterlijke ambt voorstelde.

Ter voorbereiding van de komst van Christus en het uitwerken van de verlossing was de instelling van de offers een grote zaak. Want de offers waren in het Oude Testament de belangrijkste van alle oudtestamentische voorbeelden van Christus en Zijn verlossing. Ze dienden ertoe om in het gemoed van Gods zichtbare kerk de noodzaak van een verzoenend offer vast te stellen tot bevrediging van de Godheid over de zonde. En ook om zo de weg te bereiden voor de ontvangst van het heerlijk Evangelie dat het grote zoenoffer in de zichtbare kerk openbaart. En niet alleen daar, maar ook door de gehele mensenwereld. Want uit de instelling van offers na de zondeval hebben alle volken de gewoonte van offeren ontleend. Deze gewoonte om offers

aan de goden te brengen ter verzoening van hun zonden was immers gebruikelijk onder alle volken. Er was geen volk, hoe barbaars ook, waarin dit niet werd gevonden. Dat is een krachtig bewijs voor de waarheid van de christelijke godsdienst. Want geen volk, behalve de Joden, kon vertellen hoe ze aan deze gewoonte kwamen, of tot welk doel het was om offers aan hun goden te brengen. Het licht van de natuur leerde hun geen van deze dingen. Het leerde hun niet dat de goden hongerig waren en gevoed wilden worden met het vlees dat ze met de offers verbrandden. Toch hadden ze allemaal die gewoonte. Hiervoor kan geen andere reden gegeven worden dan dat ze het aan Noach ontleend hadden, die het weer van zijn voorouders had, aan wie God het geboden had als een voorbeeld van het grote offer van Christus. Hoe dan ook waren de gedachten van alle volken op de aarde met het denkbeeld vervuld dat er verzoening of een offer voor de zonden nodig was. Zo werd men voorbereid om de grote leer van het Evangelie des te meer te ontvangen. Dat leert ons de verzoening en het offer van Christus.

4. Al spoedig na de val begon God daadwerkelijk zielen van mensen te redden door de verlossing van Christus. Daarmee begon Christus, Die net de taak van Middelaar tussen God en de mensen op Zich had genomen, dat werk. Daarin verscheen Hij in de beoefening van Zijn koninklijk ambt, zoals Hij in de offers was voorgesteld in Zijn priesterlijk ambt. In de eerste voorzegging van de verlossing door Christus verscheen Hij in de beoefening van Zijn profetisch ambt. Met die voorzegging begon het licht van de verlossing van Christus voor het eerst te dagen in de profetieën daarvan. Met de instelling van de offers begon het voor het eerst op te lichten in de voorbeelden daarvan. In dit, namelijk het werkelijk beginnen te redden van mensen, begon het voor het eerst te dagen in de vruchten ervan.

Het is daarom waarschijnlijk dat Adam en Eva de eerste vruchten waren van Christus' verlossing. Het is waarschijnlijk door de manier waarop God met hen handelde en hen vertroostte na hun ontwaken en vrezen. Na hun val waren zij ontwaakt en beschaamd door een besef van hun misdaad. Toen hun ogen werden geopend, zagen zij dat ze naakt waren en plukten ze vijgenbladeren om hun naaktheid te bedekken. Net zoals de zondaar na het eerste ontwaken geneigd

is om zijn naaktheid te bedekken door zijn eigen gerechtigheid op te lappen. Toen zij de stem van God hoorden, werden ze nog meer bevreesd en overtuigd omdat Hij hen kwam veroordelen. Hun bedekking van vijgenbladeren beantwoordde niet aan het doel. Desondanks verborgen zij zich tussen de bomen van de hof, omdat ze naakt waren en ze niet durfden te vertrouwen op de vijgenbladeren om hun naaktheid voor God te bedekken. Ze werden nog verder overtuigd toen God hen riep om een strikte rekenschap af te leggen. Maar toen hun vrees zo groot werd en zij, naar we mogen aannemen, bevend en geschokt voor hun Rechter stonden, zonder iets te hebben waaruit zij hoop konden putten, zorgde God voor vertroosting. Nog voordat Hij het vonnis tegen hen uitsprak, maakte God iets bekend van een voornemen van genade door een Zaligmaker, om hen in hun overtuiging voor wanhoop te bewaren. Toen Hij daarna voortging om het vonnis tegen hen uit te spreken, waarbij we mogen aannemen dat hun vrees nog groter werd, bemoedigde God hen spoedig. Hij liet hun zien dat Hij hen nog niet geheel verworpen had door hen vaderlijk te verzorgen in hun gevallen, naakte en elendige staat en rokken van vellen te maken om hen te kleden. Dat openbaarde ook dat God die offers voor de zonde van hen aannam, waarvan ze de huiden droegen, die een voorbeeld waren van wat God beloofd had toen Hij zei: ‘Het Zaad van de vrouw zal de kop van de slang vermorzelen.’ Er is reden om te denken dat zij deze belofte geloofden en omhelsden. Eva lijkt haar hoop en vertrouwen op deze belofte duidelijk weer te geven in wat ze zei bij de geboorte van Kaïn in Genesis 4:1: ‘Ik heb een man van de HEERE verkregen.’ Dat wil zeggen: zoals de Heere beloofd heeft, dat mijn Zaad de kop van de slang zal vermorzelen. God heeft me dus nu een onderpand en teken daarvan gegeven, omdat ik zaad heb ontvangen. Ze erkende duidelijk dat haar kind van God was gegeven en hoopte dat deze oudste zoon het haar beloofde Zaad zou zijn. Daarin vergiste zij zich, net als Abraham ten aanzien van Ismaël, net als [Izak] ten aanzien van Ezau en net als Samuël ten aanzien van de oudste van Isaï. In het bijzonder gaf zij haar hoop en vertrouwen op de belofte van God te kennen bij de geboorte van Seth, zie vers 25: ‘Want God heeft mij, sprak zij, een ander zaad gezet voor Abel, want Kaïn heeft hem doodgeslagen.’

Het is dus zeer waarschijnlijk, zo niet duidelijk, dat toen Christus het werk van Middelaar direct na de zondeval op Zich nam, Hij dus ook onmiddellijk begon met Zijn werk van de verlossing als zodanig. Hij werd onmiddellijk geconfronteerd met Zijn grote vijand, de duivel, die Hij zou gaan overwinnen, en redde deze twee gevangenen uit zijn handen. Daarmee verbijsterde Hij hem, spoedig na zijn triomf voor de overwinning die hij op hen had behaald, waarbij hij hen gevangen had genomen. Hoewel Hij als het ware verzekerd was van al hun nageslacht, toonde Christus de Verlosser hem spoedig dat hij zich vergiste en dat Hij in staat was om hem te onderwerpen en de gevallen mens te verlossen. Dat liet Hij hem zien in de verlossing van deze eerste gevangenen en Hij gaf hem dus direct een voorbeeld van de vervulling van die bedreiging dat het Zaad van de vrouw de kop van de slang zal vermorzelen. Hij liet hem in dit voorbeeld ook een voorzegging zien van de vervulling van een grote zaak die Hij had ondernomen, namelijk dat Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten zou onderwerpen.

Hierna krijgen we een ander voorbeeld van de verlossing in een van hun kinderen te zien, namelijk in de rechtvaardige Abel, zoals de Bijbel hem noemt. Zijn ziel was misschien wel de eerste die door het verlossingswerk van Christus naar de hemel ging. In hem hebben wij in ieder geval het eerste voorbeeld van de dood van een verlost mens dat in de Schriften wordt gemeld. Als hij de eerste was, dan is de verlossing van Christus, zoals die begon te dagen in de zielen van mensen in hun bekering en rechtvaardiging, in hem als eerste begonnen te dagen in heerlijkmaking. Met hem zijn de engelen als eerste hun werk begonnen te doen als gediensdige geesten, om de zielen van de verlost en de heerlijkheid in te leiden. In hem hadden de uitverkoren engelen in de hemel voor het eerst de gelegenheid om een zo wonderlijke zaak te zien als een ziel uit het gevallen menselijk geslacht, dat door de zondeval in zo'n diepe afgrond van zonde en ellende gezonken was, die de hemel werd binnengebracht en de hemelse gelukzaligheid te genieten kreeg. Dat was nog veel groter dan hem te zien terugkeren tot het aardse paradijs. Nu zagen zij dus de heerlijke uitwerking van Christus' verlossing in de grote eer en gelukzaligheid die daardoor waren verworven voor zondige en ellendige schepselen.

5. De volgende opmerkelijke zaak die God deed in de verdere uitvoering van dit grote werk van de verlossing, en wat ik nu wil opmerken, is de allereerste opmerkelijke uitstorting van de Geest van Christus. Dat was in de dagen van Enos. Dit lijkt het volgende opmerkelijke ding te zijn dat God gedaan heeft ter oprichting van dit heerlijke gebouw en waarvoor God de fundatie had gelegd in Christus de Middelaar. We lezen in Genesis 4:26: 'Toen begon men de Naam des HEEREN aan te roepen.' Over de betekenis van deze woorden wordt onder de godgeleerden heel verschillend gedacht. Het valt niet te verdedigen dat hier bedoeld wordt dat men in die tijd voor het eerst de plicht van het gebed ging nakomen. Bidden is een plicht van de natuurlijke godsdienst en een plicht waartoe een geest van godsvrucht de meest natuurlijke mens leidt. Bidden is als het ware dé ademtocht van een godvruchtige geest. Daarom kunnen we niet veronderstellen dat de gelovige mensen die tweehonderd jaar daarvoor leefden, al die tijd zonder gebed hebben geleefd. Sommige godgeleerden denken daarom dat hier bedoeld wordt dat men toen voor het eerst begon met de beoefening van de godsdienst in het openbaar, of om de Naam van de Heere aan te roepen in openbare vergaderingen. Hoe het ook zij, dit moet er in ieder geval onder verstaan worden: dat er iets nieuws gebeurde in de zichtbare kerk van God ten aanzien van de plicht van het gebed of het aanroepen van de Naam van de Heere. Er werd iets groots toegevoegd aan de uitvoering van deze plicht. In zekere zin dat het werd uitgevoerd ver boven hetgeen ooit was geweest, wat een gevolg moet zijn van een opmerkelijke uitstorting van de Heilige Geest. Als het nu werkelijk voor het eerst was dat mensen werden opgewekt om samen te komen in openbare samenkomsten om elkaar te helpen en te ondersteunen in het zoeken van God, zoals zij dat nooit eerder hadden gedaan, dan is het duidelijk dat de oorzaak daarvan iets buitengewoons moet zijn geweest. Het kan niet anders zijn dan door de buitengewone invloed van Gods Geest. Bij ervaring zien we dat een opmerkelijke uitstorting van Gods Geest altijd gepaard gaat met zo'n gevolg, namelijk een grote toename in het waarnemen van de plicht van het gebed. Wanneer de Geest van God begint te werken in het hart van mensen, doet dit hun onmiddellijk de Naam van de Heere aanroepen. Zoals het was bij Paulus toen de Geest van God beslag op hem had gelegd. Het eerste nieuws was: 'Zie, hij bidt.' Zo is het

geweest in alle opmerkelijke uitstortingen van Gods Geest waarvan we een afzonderlijk verslag hebben in de Schrift. Het is voorzeggd dat het zo zal zijn bij de grote uitstorting van Gods Geest in latere dagen. Het is in Zacharia 12:10 voorzeggd dat Hij zal worden uitgestort als de Geest der genade en der gebeden. Zie ook Zefanja 3:9: 'Gewisselijk, dan zal Ik tot de volken een reine spraak wenden; opdat zij allen de Naam des HEEREN aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparige schouder.'

Als er nu wordt gezegd: 'Toen begon men de Naam des HEEREN aan te roepen', dan kan hiermee niets anders bedoeld worden dan dat het de eerste opmerkelijke tijd van dien aard was, als nooit eerder was gebeurd. Het was het begin, of de eerste keer, van zo'n werk van God, van zo'n uitstorting van de Geest van God. Die manier van uitdrukken wordt algemeen in de Schrift gebruikt, zoals in 1 Samuël 14:35: 'Toen bouwde Saul de HEERE een altaar; dat was het eerste altaar dat hij de HEERE bouwde.' Daar staat in het Hebreeuws: 'Dit altaar begon hij de Heere te bouwen.' En: 'Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen? Dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door de Heere[, aan ons bevestigd is geworden van degenen die Hem gehoord hebben]' (Hebr. 2:3).

Hier kan worden opgemerkt dat de uitwerking van het werk van de verlossing, vanaf de zondeval tot op de dag van vandaag, voornamelijk is doorgezet door opmerkelijke uitstortingen van Gods Geest. Hoewel er altijd een bepaalde mate van constante invloed van Gods Geest gepaard gaat met Zijn instellingen, toch is de manier waarop dit werk in de grote zaken is doorgegaan altijd geweest door opmerkelijke uitstortingen van de Geest in bijzondere tijden van genade. Dat zal volkomen duidelijk worden als we nu het onderwerp nader gaan bekijken. Deze uitstorting van de Geest, in de dagen van Enos, was de eerste opmerkelijke uitstorting van Gods Geest die er ooit is geweest. Daarvoor was er wel een zaligmakend werk van God in de harten van sommigen geweest, maar nu behaagde het God Zijn Geest nog veel meer te laten stromen om een oogst van zielen naar Christus te brengen. Zo zien we daarin dat God doorgaat om dat grote gebouw, dat nu het onderwerp van onze verhandeling is en waarvan God het fundament direct na de zondeval heeft gelegd, verder dan ooit tevoren uit te bouwen en hoger op te trekken.

6. Het volgende wat ik wil behandelen, is het uitnemend heilig leven van Henoeh. We hebben reden om te denken dat hij een uitnemender gelovige was dan iedereen voor hem. In dat opzicht werd het werk van de verlossing naar een hoger plan dan ooit gebracht. Ten aanzien van haar uitwerking in de zichtbare kerk in het algemeen, zagen we nu dat het naar een hoger plan dan ooit tevoren werd gebracht. Waarschijnlijk was Henoeh een van de heiligen van die oogst, want hij leefde al de dagen van zijn leven in de dagen van Enos. En ten aanzien van de mate waarin dit werk werd uitgevoerd in de ziel van een specifieke persoon, was het nooit eerder tot zo'n hoogte gestegen als bij Henoeh. Omdat zijn ziel op Christus was gebouwd, kwam hij tot grotere hoogte in heiligheid dan enig voorbeeld dat eerder daarvan was geweest. Hij was een wonderlijk voorbeeld van Christus' verlossing en de krachtige uitwerking van Zijn genade.

7. In de tijd van Henoeh heeft God de komst van Christus nadrukkelijker geopenbaard dan Hij ooit daarvoor gedaan had. Daarvan vinden we een beschrijving in de profetie van Henoeh, in het veertiende en vijftiende vers van de brief van Judas: 'En van dezen heeft ook Henoeh, de zevende van Adam, geprofeteerd, zeggende: Zie, de Heere is gekomen met Zijn vele duizenden heiligen, om gericht te houden tegen allen, en te straffen alle goddelozen onder hen, vanwege al hun goddeloze werken, die zij goddelooslijk gedaan hebben, en vanwege al de harde woorden die de goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben.' Hier profeteert Henoeh over de komst van Christus. Die profetie schijnt niet beperkt te zijn tot een bepaalde komst van Christus. Zij heeft betrekking op de komst van Christus in Zijn Koninkrijk in het algemeen en zij wordt in zekere mate vervuld in de eerste en tweede komst van Christus. Zij wordt zeker ook vervuld in elke bijzondere openbaring die Christus van Zichzelf in deze wereld gegeven heeft. Tot redding van Zijn volk en vernietiging van Zijn vijanden. In dit opzicht loopt zij heel parallel met vele andere profetieën over de komst van Christus die onder het Oude Testament zijn gedaan. Zij blijkt vooral parallel te lopen met die belangrijke profetie over de komst van Christus in Zijn Koninkrijk, die we in het zevende hoofdstuk van Daniël kunnen vinden. Met name hieruit ontleenden de Joden hun begrip 'Koninkrijk der hemelen'. Zie: 'Een vurige rivier

vloeide en ging van voor Hem uit, duizendmaal duizenden dienden Hem, en tienduizendmaal tienduizenden stonden voor Hem; het gericht zette zich, en de boeken werden geopend' (Dan. 7:10). En vers 13 en 14: 'Verder zag ik in de nachtgezichten, en zie, er kwam Een met de wolken des hemels, als eens mensen Zoon, en Hij kwam tot de Oude van dagen, en zij deden Hem voor Dezelve naderen. En Hem werd gegeven heerschappij en eer en het Koninkrijk, dat Hem alle volken, natiën en tongen eren zouden; Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn Koninkrijk zal niet verdorven worden.' En hoewel het niet onwaarschijnlijk is dat Henoeh hier meer direct bedoeld zal hebben op de aanstaande verwoesting van de oude wereld door de zondvloed, een opmerkelijke herinnering aan de verwoesting van al Zijn vijanden bij Zijn tweede komst, toch ziet de profetie ongetwijfeld verder dan dit beeld, namelijk op het tegenbeeld. En zoals deze profetie over de komst van Christus nadrukkelijker is dan enige daarvoor, zo is zij ook een voorbeeld van de toename van het licht van het Evangelie, dat na de val van de mens begon aan te breken. Zij is een voorbeeld van dat bouwwerk waarover we het nu hebben. Het wordt verder uitgevoerd en opgetrokken, hoger dan ooit tevoren.

Ik wil hier trouwens opmerken dat de toename van het licht van het Evangelie en de uitvoering van het werk van de verlossing in het algemeen betrekking hebben op de uitverkoren Kerk. Van de eerste oprichting van de Kerk tot het einde van de wereld lijken zij heel sterk op de uitvoering van hetzelfde werk en het aanbreken van hetzelfde licht in een bepaalde ziel. Vanaf zijn bekering totdat hij volmaakt en in heerlijkheid gekroond wordt. Het werk in een bepaalde ziel heeft zo zijn ups en downs. Soms schijnt het licht helderder en soms is het donker. Soms overheerst de genade en soms lijkt hij grotendeels weg te kwijnen en overheerst de verdorvenheid. Maar daarna leeft de genade weer helemaal op. In het algemeen neemt de genade echter toe. Vanaf het moment dat hij wordt ingestort totdat hij volmaakt wordt in heerlijkheid, wordt het Koninkrijk van Christus in de ziel opgebouwd. Dat is in het algemeen ook het geval met betrekking tot de grote zaak, zoals die tot het algemene onderwerp daarvan behoort. Zoals die vanaf het eerste begin, na de val, wordt uitgevoerd. Totdat die aan het einde van de wereld

volmaakt wordt. Dat zal duidelijker worden als wij deze zaak, in het vervolg van dit onderwerp, van het begin tot het einde nader gaan bekijken, als God mij de gelegenheid geeft om dat verder uit te werken zoals ik mij dat had voorgenomen.

8. Een andere opmerkelijke zaak met betrekking tot de uitvoering van dit werk is de wegneming van Henoch. Daarvan hebben we een beschrijving in de Schriften. Het verslag daarvan staat in Genesis 5:24: 'Hench dan wandelde met God; en hij was niet meer, want God nam hem weg.' Mozes noemt hier de geslachten van hen die in de lijn van Noach staan. Van Henoch zegt hij niet dat hij zo lang leefde en stierf, zoals hij dat wel van de rest doet. Maar hij was niet meer, want God nam hem weg. Hij verplaatste hem als het ware. Hij voerde hem met lichaam en ziel naar de hemel, zonder dat hij stierf. Zoals dat wordt uitgelegd in Hebreeën 11:5: 'Door het geloof is Henoch weggenomen geweest, opdat hij de dood niet zou zien.' Door dit wonderlijke handelen van God werd het werk van de verlossing in vele opzichten op een hoger niveau gebracht. Hoger dan ooit tevoren. U zult zich herinneren dat ik te midden van andere dingen, toen ik liet zien wat de grote dingen waren die God met het werk van de verlossing bedoelde of wilde teweegbrengen, het volmaakte herstel van de verwoesting van de zondeval met betrekking tot de uitverkorenen heb genoemd. Om de mens te herstellen van dat verderf waarin hij zichzelf naar ziel en lichaam had gebracht. De wegneming van Henoch is nu het allereerste voorbeeld van het herstel van de verwoesting van de val met betrekking tot het lichaam. Daar waren vele voorbeelden geweest van het herstel van de ziel van een mens door de verlossing van Christus. Maar tot zover nog geen van het herstel en daadwerkelijke behoud van het lichaam. Alle lichamen van de uitverkorenen zullen net als hun zielen behouden worden. Aan het einde van de wereld zullen alle lichamen van de geheiligden werkelijk worden verlost. Zij die zijn gestorven door een opstanding en zij die dan nog zullen leven door een heerlijke verandering. Een aantal van de lichamen van de geheiligden is opgestaan en verheerlijkt bij de opstanding en hemelvaart van Christus. En daarvoor was er een voorbeeld van een verheerlijkt lichaam bij Elia. Maar het eerste voorbeeld was dat van Henoch, waarover we nu spreken.

Het werk van de verlossing was hierdoor verder gebracht dan ooit tevoren. Het bracht een grote toename van het Evangelielicht in de Kerk van God. In dit opzicht dat de Kerk een duidelijkere voorstelling verkreeg van een toekomstige staat en van het heerlijke loon van de heiligen in de hemel. We lezen daarvan in 2 Timotheüs 1:10: '[Die] het leven en de onverderfelijkheid aan het licht [heeft] gebracht door het Evangelie.' Hoe meer daarvan aan het licht gebracht wordt, hoe duidelijker het licht in dat opzicht zal schijnen. Wat in het Oude Testament werd gezegd van een toekomstige staat, is heel duister in vergelijking met de vollere, duidelijkere en overvloedige openbaring die daarvan in het Nieuwe Testament wordt gegeven. Nochtans werd de Kerk van God in die vroege dagen door dit voorbeeld een gunst bewezen toen een van hun broeders, met dit voorbeeld hun voor ogen gesteld, werkelijk in de hemel werd opgenomen zonder te sterven. We hebben alle reden om aan te nemen dat de Kerk van God hier kennis van had, net zoals zij later kennis had van de wegneming van Elia. Daar dit een duidelijkere openbaring was van een toekomstige staat dan de Kerk daarvoor had gekregen, was zij dus een onderpand of belofte van die toekomstige heerlijkmaking van alle heiligen die God door het verlossingswerk van Jezus Christus bedoelde.

9. Het volgende wat ik wil opmerken, is de handhaving van Gods Kerk in het gezin waaruit Christus zou voortkomen ten tijde van de grote en algemene afval van mensen in de wereld voor de zondvloed. Vanaf de tijd dat de mensheid zich op aarde begon te vermenigvuldigen, of vanaf de tijd dat Kaïn zich van Gods volk afscheidde, was de Kerk in vergelijking met de rest van de wereld naar alle waarschijnlijkheid heel klein. Van die tijd lezen we in Genesis 4:16: 'En Kaïn ging uit van het aangezicht des HEEREN; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.' Dat betekent zoveel als: het land van de ballingschap. Ik zeg: Vanaf de tijd van Kaïns vertrek en afscheiding van Gods Kerk was het waarschijnlijk dat de Kerk van God klein was in vergelijking met de rest van de wereld. De Kerk lijkt voornamelijk te zijn gehandhaafd in het nageslacht van Seth. Want dat was het zaad dat God had aangewezen in de plaats van Abel, die door Kaïn was neergeslagen. Maar het is niet redelijk om te veronderstellen dat het nageslacht van Seth vijftig procent van de wereld uitmaakte.

Want Adam was honderddertig jaar oud toen Seth geboren werd. Maar Kaïn, die de leider schijnt te zijn geweest van hen die buiten de Kerk waren, was het oudste kind van Adam. Hij was waarschijnlijk vlak na de val geboren, wat zonder twijfel spoedig na de schepping van Adam heeft plaatsgevonden. Zo was er dus tijd voor Kaïn om veel zonen te krijgen voordat Seth werd geboren. Naast de vele andere kinderen die Adam en Eva hiervoor hadden gekregen, was dit overeenkomstig de zegen die God hun had gegeven: ‘Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde’ (Gen. 1:28). Veel van deze kinderen konden in de tussentijd ook al kinderen hebben gekregen. De geschiedenis van Kaïn, voordat Seth werd geboren, schijnt ons te laten zien dat er al veel mensen op de aarde waren. ‘Zie, Gij hebt mij heden verdreven van de aardbodem, en ik zal voor Uw aangezicht verborgen zijn; en ik zal zwervende en dolende zijn op de aarde, en het zal geschieden, dat al wie mij vindt, mij zal doodslaan. Doch de HEERE zeide tot hem: Daarom, al wie Kaïn doodslaat, zal zeventvoudig gewroken worden. En de HEERE stelde een teken aan Kaïn, opdat hem niet versloeg al wie hem vond’ (Gen. 4:14-15). Van al degenen die leefden toen Seth werd geboren, mag verondersteld worden dat zij dezelfde capaciteit als hij hadden om hun nakomelingen te vermenigvuldigen. Daarom, zoals ik al eerder zei, vormden de nakomelingen van Seth slechts een klein deel van de bewoners van de aarde.

Maar na de dagen van Enos en Henoch – want Henoch werd weggenomen voordat Enos stierf – verminderde de Kerk van God behoorlijk, naarmate de menigte uit de lijn van Seth en die binnen de Kerk van God geboren waren, wegvielen en samengingen met de zondige wereld. Voornamelijk door gemengde huwelijken, volgens Genesis 6:1, 2 en 4: ‘En het geschiedde als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen en hun dochters geboren werden, dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen, dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij verkoren hadden. (...) In die dagen waren er reuzen op de aarde, en ook daarna, als Gods zonen tot de dochteren der mensen ingegaan waren en zich kinderen gewonnen hadden; dezen zijn de geweldigen, die vanouds geweest zijn mannen van naam.’ Met ‘Gods zonen’ worden hier ongetwijfeld de kinderen van de Kerk bedoeld. Het is een naam die hun wel vaker in de Schrift wordt gegeven. Door de gemengde huwelijken met de

wereld lieten zij hun harten aftrekken van God. Er was een grote en continue afval van de Kerk. De Kerk van God, die gewoonlijk als een rem op de wereld werkte, verminderde sterk. Zo nam de goddeloosheid onbelemmerd toe. Satan, de oude slang, de duivel, die onze voorouders had verleid en zichzelf als de god van deze wereld had opgeworpen, woedde sterk. De overleggingen van het hart van de mens ‘waren te allen dage alleenlijk boos’; ‘de aarde was vervuld met wrevel’ (Gen. 6:5,11).

De aarde scheen met goddeloosheid overstromd te zijn, zoals dat later met water zou gebeuren. De mens in het algemeen verdronk daarin. Bijna alle mensen werden erdoor verzwolgen. Nu probeerde de satan met een heftige en krachtige poging om de Kerk van God te verzwelgen – en het lukte hem nog bijna ook. Maar te midden van deze vloed van goddeloosheid en geweld herstelde God haar weer. Hij bewaarde haar in de lijn waaruit Christus zou voortkomen. Omdat er een zegen in haar was, wilde Hij niet toelaten dat zij vernietigd zou worden. De Heere, de Verlosser, was in deze tak van mensen en zou daaruit later voortkomen. Er was een gezin in het bijzonder dat de wortel was waarin de grote Verlosser van de wereld zat, waaruit later de ‘Spruite der gerechtigheid’ zou voortkomen. Hoewel de takken werden afgesnoeid en de boom vernietigd scheen te worden, hield God daarom deze wortel te midden van alles in leven door Zijn wonderlijke verlossende kracht en genade. Zodat de poorten van de hel hem niet konden overweldigen.

Op deze manier heb ik laten zien hoe God voortging met de grote zaak van de verlossing. Hoe het gebouw, waarmee God na de zondeval begon, verder werd opgericht in de eerste periode van de tijden van het Oude Testament. Dat is: de periode vanaf de val van de mens totdat God de zondvloed over de wereld bracht. Ik wil er melding van maken dat, hoewel de geschiedenis zoals Mozes die beschreven heeft van de grote werken van God gedurende dat tijdvak heel kort is, deze toch bijzonder veelomvattend en leerzaam is. Ook kan het voor ons nuttig zijn om hier de kracht van de verwerving van de verlossing op te merken, die zelfs in de oude wereld zo’n grote uitwerking had. Zo veel eeuwen voordat Christus Zichzelf openbaarde om de verlossing te verwerven. Dat Zijn bloed zo’n grote uitwerking had, lang voordat het werd gestort.